

ničná a informačná veda“, resp. „knižnično-informačné štúdiá“.

Knižničná a informačná veda je pomerne mladý vedný odbor a ako študijný odbor sa u nás rozvíja len o niečo viac ako 50 rokov. Je to veľmi dynamický odbor ovplyvnený najmä rozvojom informačných a komunikačných technológií a vplyv vyššie uvedených faktorov sa na jeho vývoj prejavuje v celej šírke a intenzite.

Vymedzenie odboru, ktoré sa odrážalo v jeho názve, sa u nás postupne vyvíjalo v súlade so stavom poznania a spoločensko-politickými vplyvmi. Prvé študijné programy (na Slovensku od roku 1951) mali v názve „knihovníctvo“, resp. „knihovedu“. Päťdesiate roky minulého storočia boli poznamenané ideologizáciou knižníc a samozrejme aj vzdelávania. V snahe zachrániť prísun odbornej literatúry do vedecko-výskumných ústavov vznikli strediská vedeckých a technických informácií, ktoré sa oddelili od sústavy knižníc. Toto sa odrazilo aj na názve študijného odboru, ktorý sa zmenil na „knihovníctvo a vedecké informácie“, resp. „knihoveda a vedecké informácie“. Samozrejme, že ideologizácia našich knižníc nebol jediný dôvod na vznik stredísk vedeckých a technických informácií (neskôr vedeckých, technických a ekonomických informácií – VTEI). Bol to rozvoj novovznikajúcej disciplíny, ktorá sa zaoberala zberom, spracovaním a šírením vedeckých a technických informácií. Názov a obsah tejto novej disciplíny sa stal predmetom mnohých diskusií a dodnes nie je ustálený. Zásadný vplyv na vymedzenie obsahu a názov disciplíny malo francúzske ponímanie „informatiky“ zo 60-tych rokov ako *širokej oblasti automatizovaného spracovania informácií vo všetkých sférach ľudskej činnosti*. Vedci v bývalom Sovietskom zväze začali termín „informatika“ od roku 1966 používať na označenie *oblasti poznania, skúmajúcej štruktúru a všeobecné vlastnosti vedeckej informácie ako aj základné zákonitosti všetkých procesov vedeckej komunikácie* (Michajlov, 1978). V podobnom duchu sa definovala aj „informológia“ (Siforov, 1983) a „sociálna informatika“ (Afanasjev, 1975; Michajlov, 1978), v súčasnosti v trochu inom zmysle aj R. Kling (2001). U nás pomenoval M. Cigánik (1969) tento odbor termínom „informatistika“, neskôr „vedná informatika“. Ako „informatika“ ho do monografie a ďalších prác rozpracoval J. G. Žatkuliak (1978). Na medzinárodnom kongrese informačných vedcov v roku 1978 v Japonsku (Inose, 1981) sa prijala táto definícia informatiky: *Informatika zahŕňa oblasti spojené s rozpracovaním, vytváraním, využívaním a materiálno-technickou obsluhou systémov spracovania informácií, vrátane strojov, zariadení, programového vybavenia, organizačných aspektov ako aj komplexu priemyselného, komerčného, administratívneho, sociálneho a politického vplyvu*. Napriek tomu sa ani takto všeobecne definovaný termín neujal. Bolo to najmä preto, lebo termín „informatika“ sa začal v USA, Veľkej Británii, Nemecku, Poľsku a neskôr aj u nás používať na oblasť poznania a praxe vymedzenej anglickým termínom „computer science“.

To bol dôvod na to, aby sa na odlíšenie od počítačovo orientovanej informatiky vymedzovali disciplíny nazývané ako „vedná informatika“ (Cigánik, 1969, 1979), „teoretická informatika“ (Cigánik, 1984; Janoš, 1984), „teória vedeckej informácie“ (Merta, 1984; Königová, 1984), „všeobecná informatika“ (Švarcová – Kimlička, 1984) a aplikované informatiky ako napr. „matematická informatika“ (Malá, 1978; Hořejš, 1983), „ekonomická informatika“, „poľnohospodárska informatika“ (Žatkuliak, 1978) a pod. Široká

Zaradenie odboru knižničná a informačná veda v rámci novej nomenklatúry študijných a vedných odborov v SR

Štefan Kimlička

Katedra knižničnej a informačnej vedy, Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

0 Východiská a stručný pohľad do histórie

Vymedzenie a z neho vyplývajúci názov každého vedného a študijného odboru je výsledkom viacročného vývoja a postupnej profilácie. Na jeho formovanie a určitú časovo ohraničenú stabilitu má vplyv viacero faktorov, ktoré pôsobia v rôznych časových intervaloch, na rozličných úrovniach a s rozličnou intenzitou. Medzi najdôležitejšie faktory vplyvu patria:

- vymedzenie, formovanie a stav poznania v odbore,
- spoločenská potreba a požiadavky na absolventov vysokoškolských štúdií v odbore,
- spoločenské, politické a akademické prostredie, v ktorom sa odbor formuje,
- legislatívny rámec vzdelávania a vedeckého bádania,
- medzinárodné dohovory a aktivity smerujúce k harmonizácii vzdelávania.

Výsledkom vývoja a vplyvu týchto faktorov je okrem iného aj terminologické vyjadrenie vymedzenia a obsahu daného odboru. Pokúsme sa aspoň stručne pozrieť na vývoj pomenovania odboru, ktorý dnes nazývame „kniž-

diskusia o vymedzení informatiky prebehla na 14. informatickom seminári INFOS'84 (Kimlička, 1984) a v odbornej tlači (Kimlička – Švarcová, 1985). Snaha presadiť tento termín v širšom ako „počítačom“ ponímaní sa nevydaril a pojem „informatika“ si osvojili odborníci z oblasti navrhovania, konštruovania a používania počítačov a programov. To malo za následky odmietanie uznania nášho odboru pod názvom „informatika“ alebo „vedná informatika“ ako vedného aj študijného odboru.

Ako východisko z tejto situácie bolo používanie termínu „informačná veda“ (information science), ktorý sa začal používať najmä v USA a Veľkej Británii. Tefko Saracevic (1979a) podčiarkol ako základný impulz na jej vznik výskumy v oblasti vedeckej komunikácie. Teoretickými a metodologickými otázkami „informačnej vedy“ sa na prelome 70. a 80. rokov zaoberali viacerí americkí a britskí vedci (napr. Faradane, 1976; Saracevic, 1979b; Borko a Slamecka, 1980; Brookes, 1980; Faradane, 1980), u nás to bol najmä J. Cejpek (1984). V súčasnosti sa „informačná veda“ chápe ako *teoreticko-praktický interdisciplinárny vedný odbor zameraný na výskum a zabezpečenie informačno-komunikačných procesov v spoločnosti* (Čabrunová, 1998). V zahraničných výkladových slovníkoch a encyklopédiách sa definuje ako *disciplína, ktorá systematicky skúma a analyzuje zdroje, vývoj, zber, organizáciu, distribúciu, hodnotenie, využívanie a manažment informácií vo všetkých jej formách, vrátane komunikačných kanálov (formálnych aj neformálnych) a technológií používaných na ich komunikáciu* (Reitz, 2002). Podobne s dôrazom na prepojenie s knižničnou vedou vymedzujú informačnú vedu mnohé ďalšie slovníky a encyklopédie (Grolier, 1991; Barnhart, 1993b; Longman, 2003; Merrian, 2003; BUBL, 2001).

Vymedzenie prvej časti názvu odboru – „knižničnej vede“ sa až taká pozornosť nevenovala. Skôr tu dochádzalo k užšiemu alebo širšiemu chápaniu odboru od „knižovedy“, cez „knižovníctvo“ až po „knižničnú vedu“, ktorá sa vymedzuje *ako teoretická disciplína a študijný odbor zaoberajúci sa knihovníctvom. Predmetom knižničnej vedy sú knižničné procesy, ktoré sa ako špecifický typ sociálnej komunikácie uskutočňujú v knižniciach. Knižničná veda sa zaoberá teoretickými a metodologickými základmi knižničnej praxe a odbornej činnosti knihovníkov... patrí do skupiny spoločenských vied, najtesnejšie interdisciplinárne väzby má s informačnou vedou (niektorí odborníci dokonca hovoria o jedinej knižnično-informačnej vede* (Rankov, 1998), alebo *ako informačná veda aplikovaná na organizáciu, riadenie a činnosť knižníc* (Krištofičová et al., 1999).

1 Knižničná a informačná veda ako študijný a vedný odbor

Spojenie „knižničná a informačná veda“ alebo „knižnično-informačné štúdiá“ sa ako jeden termín nedefinuje v žiadnej encyklopédii ani výkladovom slovníku. Mnohé z nich ale odkazujú na príbuznosť alebo spojenie týchto dvoch odborov (Grolier, 1991; Kent, 1974; Reitz, 2002) resp. pod týmto spoločným názvom sa vydávajú encyklopédie a slovníky (Kent, 1974; Katusčák et al., 1998; Krištofičová et al., 1999; BUBL, 2001; Reitz, 2002). O tom, že ide o funkčné spojenie, svedčí aj štruktúra periodika a databázy Information Science Abstracts, kde sú okrem iných aj tieto rubriky: Information Science – Documentation; Information Centers and Libraries; Specialized

Information Services and Systems, ... (Kent, 1974) alebo názvy študijných odborov v USA a Veľkej Británii: Library and Information Science, resp. Library and Information Studies.

Keď sme sa na začiatku 90. rokov rozhodli pre názov študijného odboru „knižničná a informačná veda“ vychádzali sme z týchto faktov (Kimlička, 1997):

- Väčšina študijných odborov podobného zamerania na popredných európskych a amerických univerzitách používa názov Library and Information Science, resp. Library and Information Studies.
- Aj keď „informačná veda“ tak ako je definovaná v súčasnosti obsahuje aj „knižničnú vedu“, resp. „knižovníctvo“ ako svoju súčasť, zvolený názov upresňuje tú časť široko chápanej informačnej vedy, ktorú sme schopní vzhľadom na tradíciu, lokalizáciu katedry a systém štúdia zvládnuť.
- Pri uchádzaní sa o akreditáciu odboru ako študijného a vedného (terajšie doktorandské štúdium) by v situácii, keď sa rôzne chápu pojmy informatika, teoretická informatika, aplikovaná informatika a informačná veda, nebolo na pôde filozofickej fakulty priechodné presadiť odbor s názvom „informačná veda“.

Aj vďaka tomuto kompromisu Akreditačná komisia Slovenskej republiky schválila odbor s nomenklatúrou 72-10-9 Knižničná a informačná veda v rámci skupiny 72 – Informačné vedy. Paradoxné je, že najprv v roku 1994 bol tento odbor schválený ako vedný odbor pre doktorandské štúdium (teda najvyšší stupeň vzdelávania) a až v roku 1995, po niekoľkých urgenciách, ako študijný odbor aj pre magisterské štúdium.

Vymedzenie rámca „knižničnej a informačnej vedy“ ako študijného a vedného odboru na našej katedre je úzko spojené s chápaním knihovníctva, bibliografie, informatiky, informačnej vedy a ďalších disciplín, s ich vzájomným prepojením a rozsahom prieniku. Ide predovšetkým o hĺbku zásahu informatiky ako vedy o počítačoch a o šírku informačnej vedy ako všeobecnej vedy o spracovaní a využívaní informácií. Štruktúra rámca odboru vychádza z kompromisu medzi pragmatickým modelom reprezentovaným napríklad rubrikami referátového časopisu a bázy dát LISA (Library and Information Science Abstracts), resp. ISA (Information Science Abstracts) a teoretickými poznatkami v oblasti nazývanej „informačná veda“ a „knižničná veda“.

2 Zaradenie študijného odboru Knižničná a informačná veda do nomenklatúry študijných a vedných odborov

Študijný odbor „knižničná a informačná veda“ je v súčasnosti zaradený podľa Klasifikácie odborov vzdelávania (1996) do skupiny 72 *Žurnalistika a informácie*, ktorá je ale priebežne doplňovaná bez spätnej korekcie a zosúladenia. Pri takomto prístupe sa pri akreditovaní nových, alebo aj rovnakých študijných odborov opakujú názvy študijných odborov s rozličnými číselnými kódmi, resp. zotrávajú v zozname názvy už neexistujúcich odborov. Stav v skupine odborov 72 v roku 2002 bol takýto (/Bc/ označuje, že ide o bakalársky stupeň vzdelania, bez označenia magisterský stupeň):

7201900	teória a dejiny žurnalistiky
7210900	knižničná a informačná veda
7210800	knižničná a informačná veda
7210700	knižničná a informačná veda /Bc/
7210701	knižničná a informačná veda – dokumentácia kult. dedičstva /Bc/
7210702	knižničná a informačná veda – mediamatika /Bc/
7215800	masmediálna komunikácia
7215700	masmediálna komunikácia /Bc/
7218800	masmediálne štúdiá
7218801	masmediálne štúdiá – masmediálna komunikácia
7218802	masmediálne štúdiá – marketingová komunikácia
7218700	masmediálne štúdiá /Bc/
7218701	masmediálne štúdiá – masmediálna komunikácia /Bc/
7218702	masmediálne štúdiá – marketingová komunikácia /Bc/
7220700	publicistika /Bc/
7222800	žurnalistika
7223800	žurnalistika v audiovizuálnych médiách
7236800	vedecké informácie a knihovníctvo

Podobne je zaradený odbor aj v Českej republike (Klasifikace, 2003):

72 Publicistika, knihovníctví a informatika

- 72-01 – Informační studia a knihovníctví
- 72-02 – Mediální a komunikační studia
- 72-41 – Informační služby, knihovníctví
- 72-42 – Publicistika

V súvislosti s prechodom na kreditový systém štúdia a prijatím medzinárodnej klasifikácie vzdelávania – ISCED (International, 1997) sa náš odbor zaraďuje do skupiny 32 *Journalism and information*. V rámci hlavnej skupiny je v ISCED zaradenie takéto:

3 Social sciences, Business, Law

31 Social and behavioral science

....

32 Journalism and information

321 Journalism and reporting

322 Library, information, archive

Archival sciences

Documentation

Information science

Information searching

Librarianship training

Library programmes

Museum documentation

34 Business and administration

38 Law

Pri príprave vyhlášky Ministerstva školstva o sústave študijných odborov (Vyhláška, 2002) sa najprv uvažovalo o zaradení odboru do skupiny 9 *Informatické vedy, matematika, informačné a komunikačné technológie*. Zaradenie do tejto skupiny by však bolo silne orientované na technologické otázky a nie na celkové spoločenské pôsobenie a dôsledky komunikácie informácií a poznatkov. Navyše, základ štúdia by musel byť silne orientovaný na softvérové disciplíny. Po pripomienkovaní sa v konečnej podobe v súlade s klasifikáciou ISCED zaradil odbor do pôvodnej skupiny 3 *Sociálne, ekonomické a právne vedy*, podskupina 3.2 *Žurnalistika a informácie* (Sústava, 2002). Podľa pokynov a pravidiel na prípravu sústavy študijných

odborov, ktoré vydalo Ministerstvo školstva, nesmelo byť v názve študijného odboru slovo „veda“ a nemal sa skladať z názvov dvoch odborov (to sa však dôsledne nedodržalo). Pod tlakom týchto pokynov sme zmenili názov odboru na „knížnično-informačné štúdiá“. Pre ilustráciu uvádzam konečnú podobu relevantnej časti skupiny 3 **Sociálne, ekonomické a právne vedy** a skupiny 9 **Informatické vedy,...** :

3	SOCIÁLNE, EKONOMICKÉ A PRÁVNE VEDY
3.1	Spoločenské a behaviorálne vedy
3.1.1	Sociológia
...	
3.2	Žurnalistika a informácie
3.2.1	Žurnalistika
3.2.2	Teória a dejiny žurnalistiky
3.2.3	Masmediálne štúdiá
3.2.4	Knižnično-informačné štúdiá
3.3	Ekonomia a manažment
3.3.1	Národné hospodárstvo
3.3.2	Dejiny národného hospodárstva
...	

9	INFORMATICKÉ VEDY, MATEMATIKA, INFORMAČNÉ A KOMUNIKAČNÉ TECHNOLOGIE
9.1	Matematika a štatistika
9.1.2	Matematická logika a základy matematiky
...	
9.2	Informatické vedy, informačné a komunikačné technológie
9.2.1	Informatika
9.2.2	Teoretická informatika
9.2.3	Teória vyučovania informatiky
9.2.4	Počítačové inžinierstvo
9.2.5	Softvérové inžinierstvo
9.2.6	Informačné systémy
9.2.7	Kybernetika
9.2.8	Umelá inteligencia
9.2.9	Aplikovaná informatika
9.2.10	Hospodárska informatika

Súbežne s tvorbou nového zoznamu študijných odborov sa pripravoval aj číselník odborov výskumu a vývoja, ktorý mal vychádzať zo zoznamu študijných odborov. V druhej verzii (Výnos, 2003) je náš odbor zaradený v skupine 5.6. Jednotlivé hlavné skupiny a podskupiny, ktoré sa nejakým spôsobom dotýkajú nášho odboru, sú v tomto zozname odborov uvedené takto:

Ev. číslo	ZÁKLADNÁ SKUPINA ODBOROV VÝSKUMU A VÝVOJA Podskupina odborov výskumu a vývoja <i>Odbor výskumu a vývoja</i>	Číselný kód
1	PRÍRODNÉ VEDY	010000
1.1	Matematické vedy	010100
1.2	Informatické vedy	010200
1.2.1	<i>Informatika</i>	010201
1.2.2	<i>Teoretická informatika</i>	010202
1.2.3	<i>Aplikovaná informatika (aj pre technické vedy)</i>	010203
...		
2	TECHNICKÉ VEDY	020000
...		
2.3	Informačné a komunikačné technológie	020300
2.3.1	<i>Počítačové inžinierstvo</i>	020301
2.3.2	<i>Umelá inteligencia</i>	020302
2.3.3	<i>Informačné systémy</i>	020303
2.3.4	<i>Vojenské komunikačné a informačné systémy</i>	020304
2.3.5	<i>Ostatné príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií</i>	020305
2.4	Chemické inžinierstvo	020400
...		

5	SPOLOČENSKÉ VEDY	050000
...		
5.6	Masová komunikácia, knižničná a informačná veda	050600
5.6.1	<i>Teória žurnalistiky</i>	050601
5.6.2	<i>Dejiny žurnalistiky</i>	050602
5.6.3	<i>Masmediálna veda</i>	050603
5.6.4	Knižničná a informačná veda	050604
5.6.5	<i>Ostatné príbuzné odbory masovej komunikácie, knižničnej a informačnej vedy</i>	050605
6	HUMANITNÉ VEDY	060000
6.1	Historické vedy	060100
...		
6.1.4	<i>Muzeológia</i>	060104
...		
6.1.7	<i>Archívniectvo a pomocné vedy historické</i>	060107

3 Záver

Formovanie obsahu a terminologického vyjadrenia nášho študijného a vedného odboru bolo a je ovplyvňované všetkými faktormi, ktoré som uviedol na začiatku príspevku.

Ako prvý faktor je vymedzenie, formovanie a stav poznania v odbore. V tomto smere je vidieť, že ide o pomerne mladú interdisciplinárnu oblasť bádania a praxe, ktorá je veľmi silno ovplyvňovaná vývojom informačných a komunikačných technológií. To sa odráža aj na kolísaní odboru medzi spoločenskými a technologickými disciplínami.

Spoločenská potreba a požiadavky na absolventov vysokoškolských štúdií v odbore je druhý faktor, ktorý určuje postavenie študijného a vedného odboru v rebríčku preferovaných odborov a disciplín. Toto zaradenie je závislé od toho, ako blízko, resp. ďaleko je chápanie významu informácií pre rozvoj spoločnosti, ako blízko alebo ďaleko je vízia a realizácia informačnej spoločnosti v štáte. Podľa preferencií a postoja zákonodarných a vládnych orgánov k informačnej spoločnosti v Slovenskej republike je to ešte poriadne ďaleko a skôr tu prevláda úzke technologické chápanie princípov a nástrojov informačnej spoločnosti.

Spoločenské, politické a akademické prostredie, v ktorom sa odbor formuje, je v súčasnosti ovplyvňované reformou vysokoškolského vzdelávania (lepšie povedané pokusmi o reformu). V tejto reforme ide okrem iných otázok aj o vznik alebo zánik vysokých škôl a odborov vzdelávania, o nové študijné programy. So vznikom alebo zachovaním študijných programov sú spojené aj otázky ich financovania a konkurencie v boji o prežitie. Keď ide o peniaze, o miesta učiteľov a postavenie vzdelávacích inštitúcií, nemusí byť prioritné odborné hľadisko. Naša katedra má v tomto smere určitú výhodu v tom, že dlhé roky bola jedinou, ktorá zabezpečovala vysokoškolské vzdelávanie v odbore.

Legislatívny rámec vzdelávania a vedeckého bádania je v tomto prípade určovaný pokynmi, smernicami, vyhláškami a zákonmi, ktoré sa týkajú vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenia vedy. V tomto smere je vplyv Ministerstva školstva SR (ako garanta legislatívy v tejto oblasti) na terminologické vyjadrenie obsahu a názvu odboru skôr brzdiaci a podliehajúci rôznym lokálnym záujmom, čo sa v konečnom štádiu prejavuje aj na terminologickej nevyrovnanosti názvov jednotlivých študijných odborov.

Medzinárodné dohovory a aktivity smerujúce k harmonizácii vzdelávania predstavujú v našom prípade dohovory v rámci európskeho vzdelávacieho priestoru. Predovšetkým je to klasifikácia odborov vzdelávania ISCED.

Určitý obraz o obsahovej náplni a šírke záberu termínu knižničná a informačná veda, resp. knižnično-informačné štúdiá poskytuje profil absolventa magisterského študijného programu, ktorý je koncipovaný takto: *Absolventi programu knižnično-informačné štúdiá sú pripravovaní na zvládnutie teoretických a metodologických základov knižničnej a informačnej vedy, informačných technológií, sociálnej komunikácie, knižnej kultúry, ochrany dokumentov, bibliografie, odbornej dokumentácie a dokumentológie, organizácie poznania, bibliopedagogiky, informačnej analýzy a informačného manažmentu. Majú schopnosti tvorivo aplikovať teoretické poznatky v knižnično-informačnej praxi s využitím moderných informačných a komunikačných technológií najmä v oblasti tvorby knižnično-informačných fondov, lokálnych a globálnych informačných zdrojov, analyticko-syntetického spracovania dokumentov a informačných zdrojov, tvorby a využívania informačných jazykov, informačného prieskumu a navigovania v informačných zdrojoch, manažmentu knižníc a knižnično-informačných služieb, tvorby a manažmentu knižnično-informačných systémov a informačnej výchovy. Ovládajú informačné technológie, metódy a nástroje na tvorbu a budovanie knižnično-informačných fondov, analýzu informačných potrieb, vyhľadávanie informácií, analýzu informačných zdrojov, sprostredkovanie informácií a poznatkov používateľom* (Študijný, 2003). Obsah pojmu knižnično-informačné štúdiá sa môže zdať príliš široký. Na vysvetlenie treba povedať, že takto široko bol koncipovaný zámerne, aby v budúcnosti mohli na jeho základe vzniknúť viaceré študijné programy (aj na iných vysokých školách) zamerané už užšie, napríklad na knižnično-informačné systémy, informačný manažment, knihovníctvo, historické knižničné fondy a pod.

Ak porovnáme obsahovú náplň študijného odboru s tematickou štruktúrou Českej terminologickej databázy knihovníctva a informačnej vedy (Schwarz, 2003, s. 35), vidíme, že sa v hlavných obrysoch zhodujú. Či je to tým, že tvorcovia koncepcie štruktúry terminologickej databázy a tvorcovia obsahovej náplne študijného odboru majú podobné teoretické zázemie a praktické skúsenosti, alebo je to objektívny stav poznania, ponechám na posúdenie iným.

Zoznam bibliografických odkazov:

- AFANASJEV, V. G. 1975. *Socialnaja informacija i upravlenije obščestvom*. Moskva : Izd. Polit. Lit., 1975.
- BARNHART, C. L., BARNHART, R. K (Eds.). 1993a. *The World Book Dictionary*. Vol. 1 A-K. Chicago : World book Inc., 1993, s. 1084.
- BARNHART, C. L., BARNHART, R. K (Eds.). 1993b. *The World Book Dictionary*. Vol. 2 L-Z. Chicago : World book Inc., 1993, s. 1206.
- BROOKES, B. C. 1980. The foundation of information science. P. 1. *Journal of Information Science*, 1980, vol. 2, no. 3-4, p. 125-133.
- BUBL *Link/5.15 : selected internet resources covering all academic subject areas*. 2001 [online]. Glasgow : BUBL Information Service, 2001 [cit. 2003-06-23]. Dostupné na internete: <<http://bubl.ac.uk/link/>>.
- CEJPEK, J. 1984. K predmetu informační vědy. In *INFOS'84 : zborník zo 14. informatického seminára s medzinárodnou účasťou konaného v dňoch 9.-12. apríla 1984 na Štrbskom Plese*. Bratislava : ALFA, 1984, s. 29-35.
- CIGÁNIK, M. 1969. *Informačné systémy vo vede, technike a ekonomike*. Martin : Matica slovenská, 1969.
- CIGÁNIK, M. 1979. *Informačné systémy vo vede, technike a ekonomike*. 2. vyd. Bratislava : ALFA, 1979.
- CIGÁNIK, M. 1984. Informatická základňa poznatkov. In *INFOS'84 : zborník zo 14. informatického seminára s medzinárodnou účasťou konaného v dňoch 9.-12. apríla 1984 na Štrbskom Plese*. Bratislava : ALFA, 1984, s. 64-74.
- ČABRUNOVÁ, A. 1998. Informačná veda. In KATUŠČÁK, D. et al. *Informačná výchova : terminologický a výkladový slovník odbor knižničnej a informačnej vedy*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1998, s. 123.
- FARRADANE, J. 1976. Towards a true information science. *Information Science*, 1980, vol. 10, no. 3, p. 91-101.
- GROLER *Encyclopedia of Knowledge*. 1991. Vol. 10, I-J. Danbury : Groler Inc., 1991, s. 152.
- HOŘEJŠ, J. et al. 1983. Stav a koncepce rozvoje matematické informatiky v ČSSR. *Pokroky matematiky, fyziky a astronomie*, 1983, č. 5, s. 154-162.
- INOSE, H. (Ed.) 1981. *Scientific information systems in Japan*. Amsterdam : North-Holland, 1981.
- International Standard Classification of Education – ISCED*. 1997 [online]. Paris : UNESCO, 1997 [cit. 2003-06-25]. Dostupné na internete: <http://www.unesco.org/education/information/nfsunesco/doc/iscsed_1997.htm>.
- JANŮŠ, K. 1984. Preventivní zásahy do komunikace odborných informací jako systémový pohled na řešení informační krize. In *INFOS'84 : zborník zo 14. informatického seminára s medzinárodnou účasťou konaného v dňoch 9.-12. apríla 1984 na Štrbskom Plese*. Bratislava : ALFA, 1984, s. 184-192.
- KENT, A. et al. 1974. *Encyclopedia of Library and Information Science*. Vol. 11. New York : Marcel Decker, 1974, s. 489.
- KIMLIČKA, Š., ŠVARCOVÁ, I. 1985. Informatika, vedná informatika alebo iný názov? In *Bibliografický zborník* 1985. Martin : Matica slovenská, 1985, s. 117-132.
- KIMLIČKA, Š. (Ed.). 1984. *INFOS'84 : zborník zo 14. informatického seminára s medzinárodnou účasťou konaného v dňoch 9.-12. apríla 1984 na Štrbskom Plese*. Bratislava : ALFA, 1984, 278 s.
- KIMLIČKA, Š. 1997. Rámec knižničnej a informačnej vedy ako študijného odboru na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. In *Acta bibliothecalia et informatica*. Opaava : Slezská univerzita, 1997, s. 81-91.
- Klasifikace kmenových oborů vzdělávání*. 2003 [online]. Praha : Český statistický úřad, 2003 [cit. 2003-06-23]. Dostupné na internete: <[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/systematicka_cast_platna_k_1_1_2003_\(kkov\)](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/systematicka_cast_platna_k_1_1_2003_(kkov))>.
- Klasifikácia odborov vzdelania*. 1996 [online]. Bratislava : Statistický úrad SR, 1996 [cit. 2003-06-23]. Dostupné na internete: <<http://www.uips.sk/statist/index.html>>.
- KLING, R. 2001. Social Informatics. In *Encyclopedia of LIS* [online]. Kluwer Publ., 2001 [cit. 2003-06-23]. Dostupné na internete: <<http://www.slis.indiana.edu/SI/si2001.html>>
- KÖNIGOVÁ, M. 1984. Teorie vědeckých informací. In *INFOS'84 : zborník zo 14. informatického seminára s medzinárodnou účasťou konaného v dňoch 9.-12. apríla 1984 na Štrbskom Plese*. Bratislava : ALFA, 1984, s. 86-98.
- KRIŠTOFIČOVÁ, E., JURČACKOVÁ, Z., ONDRIŠOVÁ, M. 1999. *Terminologický slovník z knižničnej a informačnej vedy* [CD-ROM]. Bratislava : STIMUL, 1999.
- LONGMAN *Web Dictionary*. 2003 [online]. Harlow : Pearson Education, c2003 [cit. 2003-06-23]. Dostupné na internete: <<http://www.longmanwebdict.com>>.
- Malá encyklopédia matematiky*. 1978. Bratislava : Obzor, 1978, s. 703.
- Merriam-Webster Dictionary*. 2003 [online]. Springfield : Merriam-Webster Inc., c2003 [cit. 2003-06-23]. Dostupné na internete: <<http://www.m-w.com/cgi-bin/dictionary>>.
- MERTA, A. 1984. Teorie vědecké informace jako vědní disciplína. In *INFOS'84 : zborník zo 14. informatického seminára s medzinárodnou účasťou konaného v dňoch 9.-12. apríla 1984 na Štrbskom Plese*. Bratislava : ALFA, 1984, s. 75-85.
- MICHAJLOV, A. I., ČERNÝJ, A. I., GILJAREVSKIJ, R. S. 1978. *Vědecká komunikace a informatika*. Praha : ÚVTEI, 1978. Preprint.
- RANKOV, P. 1998. Knižničná veda. In KATUŠČÁK, D. et al. *Informačná výchova : terminologický a výkladový slovník odbor knižničnej a informačnej vedy*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1998, s. 192.
- REITZ, J. M. 2002. *ODLIS : Online Dictionary of Library and Information Science* [online]. Danbury : Western Connecticut State University, c2001 [cit. 2003-06-23]. Dostupné na internete: <<http://www.wcsu.ctstateu.edu/library/odlis.html>>.
- SARACEVIC, T. 1979a. An essay of the past and future (?) of information science education 1. *Information processing and management*, 1979, roč. 15, č. 1, s. 1-15.
- SARACEVIC, T. 1979b. Report at conference on „Education for information Science – Strategies for Change in Library School Programmes“, Albany (N.Y.) 1977. *Journal of Information Science*, 1979, vol. 1, no. 2, p. 76.
- SCHWARZ, J. 2003. Vybrané teoretické a metodologické problémy terminologie : poznatky z tvorby České terminologickej databáze knihovníctví a informační vědy. *Národní knihovna*, 2003, roč. 14, č. 1, s. 21-41.
- SIFOROV, V. I. 1983. Nauka ob informaciji i jejo problemy. *Mežunarodnyj forum po informaciji i dokumentaciji*, 1983, roč. 8, č. 1, s. 17-21. Zdroj: KOVÁČOVÁ, S., HÍREŠOVÁ, Z. Trendy vývoja „informačných teórií“ v akadémiách vied socialistických krajín. In *INFOS'84 : zborník zo 14. informatického seminára s medzinárodnou účasťou konaného v dňoch 9.-12. apríla 1984 na Štrbskom Plese*. Bratislava : ALFA, 1984, s. 99-110.
- SLAMECKA, V., BORKO, H. (Eds.). 1980. *Planning and organization of national research programs in information science*. New York : Pergamon, 1980, p. 243-248.
- Sústava študijných odborov vysokoškolského vzdelávania Slovenskej republiky vydaná rozhodnutím Ministerstva školstva SR č. 2090/2002-sekr. zo dňa 16. decembra 2002*. 2002. Bratislava : Ministerstvo školstva SR, 2002.
- Študijný odbor 3.2.4 Knižnično-informačné štúdiá : podkladový materiál na akreditáciu*. 2003. Bratislava, 2003. Interný materiál Katedry knižničnej a informačnej vedy FiFUK.
- ŠVARCOVÁ, I., KIMLIČKA, Š. 1984. Náčrt teorie vědecko-informačních systémů. In *INFOS'84 : zborník zo 14. informatického seminára s medzinárodnou účasťou konaného v dňoch 9.-12. apríla 1984 na Štrbskom Plese*. Bratislava : ALFA, 1984, s. 111-125.

Vyhláška o študijných odboroch s prílohou a odôvodnením – návrh. 2002 [online]. Bratislava : Ministerstvo školstva SR, 2002. [cit. 2003-06-23]. Dostupné na internete: < <http://www.education.gov.sk/> >.

Výnos Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 1055/2003 – 11 z 5. augusta 2003 o odboroch výskumu a vývoja a číselníku odborov výskumu a vývoja [online]. 2003. Bratislava : Ministerstvo školstva SR, 2003 [cit. 2003-09-22]. Dostupné na internete: < <http://www.education.gov.sk/> >.

ŽATKULIAK, J. G. 1978. *Základy informatiky*. Bratislava : SPN, 1978.
